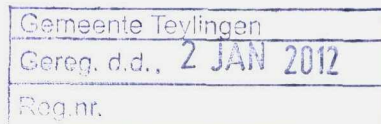

Dienst Regelingen
Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

> Retouradres Postbus 19530 2500 CM Den Haag

Gemeente Teylingen
C.M. van der Pijl
Postbus 149
2215 ZJ VOORHOUT

Dienst Regelingen

Postbus 19530
2500 CM Den Haag
www.drloket.nl

T 0800 - 22 333 22
F 070 - 378 61 39
ffwet@minlnv.nl

Onze referentie

Aanvraagnummer
FF/75C/2011/0284.afw.sh

Bijlagen

Datum 30 december 2011
Betreft Beslissing op uw aanvraag
Ruimtelijke ingrepen

Geachte mevrouw Van der Pijl,

Naar aanleiding van uw verzoek van 22 juli 2011 en de aanvullingen hierop van 19 oktober 2011 en 5 december 2011, geregistreerd onder aanvraagnummer FF/75C/2011/0284 om een ontheffing als bedoeld in artikel 75 van de Flora- en faunawet te krijgen, deel ik u het volgende mee. Ik kan u de gevraagde ontheffing niet verlenen, omdat er geen sprake is van overtreding van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Dit houdt in dat het toegestaan is de voorgenomen werkzaamheden zonder ontheffing uit te voeren, mits de in deze brief genoemde maatregelen worden uitgevoerd. Verder in deze brief staat vermeld wat daarvoor de redenen zijn.

De aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project 'Herinrichting recreatie-eiland Koudenhoorn', gelegen tussen Leiden en de Kagerplassen te Warmond, in de gemeente Teylingen, één en ander zoals is weergegeven op de bij de aanvraag gevoegde topografische kaart. Het project betreft het realiseren van:

- een paviljoen;
- uitbreiding van de passantenhaven;
- recreatieve voorzieningen;
- verlichting;
- een nieuwe watergang met natuurvriendelijke oevers en riet- en zoom vegetatie;
- paden ten behoeve van herinrichting recreatie-eiland Koudenhoorn.

Hierbij zullen grond-, graaf- en kapwerkzaamheden worden uitgevoerd. Ontheffing wordt gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor wat betreft exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), noordse woelmuis (*Microtus oeconomus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), alsmede van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 9 en 11 van de Flora- en faunawet voor wat betreft exemplaren van de rugstreeppad (*Bufo calamita*).

Overwegingen

Wettelijk kader

Beschermde soorten

De gewone dwergvleermuis, noordse woelmuis en de ruige dwergvleermuis zijn beschermde inheemse diersoorten als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder a, van de Flora- en faunawet. De rugstreeppad is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder c, van de Flora- en faunawet. De soorten zijn tevens opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd.

Verbodsbepalingen

Op grond van de artikelen 9 en 11 van de Flora- en faunawet is het verboden om beschermde inheemse diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen; nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse diersoorten te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Vaste rust en verblijfplaats

Tot vaste rust- en verblijfplaatsen als bedoeld in artikel 11 van de Flora- en faunawet worden locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van groepen mannetjes bevinden, afhankelijk van de soort. Belangrijke migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld nesten,) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder.

Artikel 9 van de Flora- en faunawet

Uit de aanvraag blijkt dat ontheffing is aangevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 9 van de Flora- en faunawet, voor wat betreft het doden en/of verwonden van de beschermde diersoorten. Gelet op de zorgplicht, genoemd in artikel 2 van de Flora- en faunawet wordt echter geen ontheffing verleend voor het doden en/of verwonden van de rugstreeppad. Bovendien is ontheffing voor het doden en verwonden in casu niet nodig. Er worden door u voldoende maatregelen genomen om doden en verwonden te voorkomen. Incidentele slachtoffers vallen niet onder de reikwijdte van artikel 9 van de Flora- en faunawet.

Functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats

De verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet worden enkel overtreden wanneer de door dit artikel beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De functionaliteit van deze beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen gaat door het uitvoeren van de werkzaamheden achteruit of wordt (volledig) aangetast. De vaste rust- en verblijfplaats kan hierdoor niet meer dezelfde functie aan de beschermde dier- of plantensoort bieden als voorheen.

Dienst Regelingen

Datum

30 december 2011

Onze referentie

aanvraagnummer
FF/75C/2011/0284

Onder bepaalde omstandigheden kan het zelfs zo zijn dat aantasting van een - op zich zelf niet beschermd - gebied deze functionaliteit van de beschermde vaste rust- en verblijfplaats aantast en derhalve leidt tot overtreding van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet.

Dienst Regelingen

Datum
30 december 2011

Onze referentie
aanvraagnummer
FF/75C/2011/0284

Gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn in het plangebied aangetroffen. Verspreid over het eiland vindt baltsgedrag plaats, waarschijnlijk bevinden zich op of nabij het eiland paarverblijven. Gewone dwergvleermuizen gebruiken de populierenrij in het midden van het eiland als vliegroute, evenals langs de rietrand in de noordwesthoek en in het noorden van het eiland, waar twee kleine vliegroutes zijn aangetroffen. De gewone dwergvleermuis gebruikt het gehele eiland als foerageergebied. Ten oosten van het volkstuintcomplex is een baltsend exemplaar van de ruige dwergvleermuis waargenomen. Het paarverblijf bevindt zich in daar aanwezige bomen. In het beheergebouw is geen verblijfplaats voor vleermuizen waargenomen. De ruige dwergvleermuis heeft langs de zuidkant van het stiltegebied en het meest zuidwestelijk gelegen verharde pad vliegroutes. Verspreid over het eiland foerageren ruige dwergvleermuizen. Foerageergebieden en vliegroutes zijn enkel ontheffingsplichtig indien zij van groot belang zijn voor de functionaliteit van de verblijfplaatsen van de betreffende soort, doordat er onvoldoende alternatieven voorhanden zijn. In het beheergebouw is geen verblijfplaats voor vleermuizen waargenomen.

Door het uitvoeren van grond- en graafwerkzaamheden, het verwijderen van rietkragen, plaatsen van openbare verlichting, uitstraling van verlichting van het te bouwen paviljoen en de kinderboerderij en de kap van bomen worden vliegroutes en foerageergebied van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis verstoord.

U stelt de volgende maatregelen voor om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te waarborgen:

- Tijdens de werkzaamheden 's nachts wordt geen verlichting gebruikt. Tijdens de gebruiksfase wordt alleen gebruik gemaakt van dicht bij de grond geplaatste amberkleurige LED verlichting met een lichtbundel richting de grond.
- Veiligheidsverlichting van de kinderboerderij en het paviljoen zijn richting de grond geplaatst en hebben weinig uitstraling naar de omgeving. Ook hier wordt gebruik gemaakt van amberkleurige LED verlichting.

De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende.

Tijdens de werkzaamheden wordt 's nachts geen verlichting gebruikt, waardoor verstoring van foerageergebied en vliegroutes door verlichting voorkomen wordt. In de enkele te kappen bomen bevinden zich geen verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Op de locaties waar baltsgeluiden gehoord zijn, worden helemaal geen bomen gekapt. Voor de aanleg van zoomvegetaties in bestaande bosranden worden enkele bomen gekapt. Deze bomen maken deel uit van een vliegroute voor gewone dwergvleermuis en voor ruige dwergvleermuis. Echter de lijnstructuur blijft intact en daarmee de vliegroute. Tijdens de uitvoering van werkzaamheden is de verstoring hiermee marginaal.

Om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te waarborgen dient u echter ook onderstaande maatregelen uit te voeren:

- Bij het plaatsen van verlichting dient u ervoor te zorgen dat de gewone en ruige dwergvleermuizen te allen tijde de aanwezige vliegroutes binnen het plangebied kunnen blijven gebruiken. De nieuw te plaatsen verlichting en de aan te passen verlichting dient in overleg met een vleermuisdeskundige gerealiseerd te worden.
- De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van vleermuizen.
- U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin alle voorwaarden en alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerende op de bouw- of projectlocatie, dienen hiervan op de hoogte gesteld te worden.

Door het uitvoeren van bovenstaande maatregelen wordt voorkomen dat er verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet overtreden worden. De functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis komt niet in het geding. Een ontheffing is dan ook niet nodig.

Noordse woelmuis

De noordse woelmuis is in het plangebied aangetroffen. Door het uitvoeren van grond- en graafwerkzaamheden en het verwijderen rietkragen wordt geschikt leefgebied van de noordse woelmuis verstoord en beschadigd. U stelt de volgende maatregelen voor om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de woelmuis te waarborgen:

- Om te voorkomen dat zich noordse woelmuizen gaan vestigen in de betreffen rietlandjes, dienen deze vooraf aan de werkzaamheden gemaaid te worden. De aanbevolen procedure is te maaien met een maaibalk 7-10 cm boven het maaiveld, zodat de aanwezige exemplaren worden gestimuleerd het gebied te verlaten.

¹ Het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Dienst Regelingen

Datum

30 december 2011

Onze referentie

aanvraagnummer
FF/75C/2011/0284

- Bij grondwerkzaamheden wordt één kant opgewerkt.
- Het aantal werkpaden en de breedte van de paden wordt zo beperkt mogelijk gehouden.
- Terreindelen die gehandhaafd blijven, die worden met rust gelaten.
- Voor het verleggen van het voetpad ten noorden van de passantenhaven 't Leede wordt, voordat er werkzaamheden plaatsvinden in het bestaande rietveld, eerst de nieuwe rietvegetatie aangelegd. Vervolgens wordt het riet op de werklocatie kort gemaaid, voordat er graafwerkzaamheden plaatsvinden. De werklocatie in het rietveld wordt zo smal mogelijk gehouden. Bij de aanleg van het voetpad wordt er voor gezorgd dat het pad aanluist op het omliggende rietland, zodat er geen sprake is van een opstaande rand. Is dit technisch niet mogelijk, dan wordt er onder het voetpad enkele buizen gelegd, zodat hierdoor muizen kunnen migreren.
- Het graven van de watergang in de kindervakantieweide gebeurt in de periode november- februari als de soort aan het overwinteren is. Het vergroten van het strand gebeurt in de periode half april-mei als de soort in zijn voortplantingshabitat (de sloot) aanwezig is.

De door u voorgestelde maatregelen zijn voldoende. Het stiltegebied, waar de soort het meest voorkomt, wordt ontzien. Tijdens de herinrichting zal ook rietveld niet volledig verdwijnen. Door de uitvoering van de werkzaamheden zullen alleen kleine stukjes landriet tijdelijk worden aangetast bij de aanleg van ligplaatsen 'Balgerij' en het verleggen van het voetpad ten noorden van de passantenhaven 't Leede. De aanleg van watergangen en de aanleg van rietvegetaties vergroot de mogelijkheden voor verspreiding van de soort op het eiland. De werkzaamheden kunnen daarmee uiteindelijk een positief effect hebben op de noordse woelmuis. De ligplaats 'Balgerij' heeft achter de aanlegsteiger ruimte voor migratie over de oever. Voor aanvang van de werkzaamheden worden eerst de nieuwe rietvegetaties aangelegd, hiermee wordt voor aanvang van de werkzaamheden nieuw leefgebied gerealiseerd. Hierdoor wordt migratiemogelijkheden van het stiltegebied naar het noorden van het eiland verbeterd. Om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de noordse woelmuis te waarborgen dient u ook onderstaande maatregelen uit te voeren:

- De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van deskundigen op het gebied van de noordse woelmuis.
- Het maaien dient van binnen naar buiten te worden uitgevoerd.
- U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin alle voorwaarden en alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerende op de bouw- of projectlocatie, dienen hiervan op de hoogte gesteld te worden.

Door het uitvoeren van bovenstaande maatregelen wordt voorkomen dat er verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet overtreden worden. De functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de noordse woelmuis komt niet in het geding. Een ontheffing is dan ook niet nodig.

Dienst Regelingen

Datum

30 december 2011

Onze referentie

aanvraagnummer
FF/75C/2011/0284

Rugstreeppad

De rugstreeppad is in het plangebied aangetroffen. Het plangebied heeft de functie van voortplantingsbiotoop en overwinteringsgebied voor de rugstreeppad. Door het uitvoeren van grond- en graafwerkzaamheden aan de sloot in de dierenweide en het strandje worden vaste rust- en verblijfplaatsen van de rugstreeppad verstoord, beschadigd en vernield. U stelt de volgende maatregelen voor om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de rugstreeppad te waarborgen:

- Het dempen van een klein stukje sloot en graven van de nieuwe sloot gebeurt in de periode van november – februari als de rugstreeppad aan het overwinteren is. Het vergroten van het strandje gebeurt in april – mei, als de soort in zijn voortplantingshabitat (de sloot) aanwezig is.
- Bij grondwerkzaamheden wordt één kant opgewerkt.
- Het aantal werkpaden en de breedte van de paden wordt zo beperkt mogelijk gehouden.
- Terreindelen die gehandhaafd blijven, die worden zoveel mogelijk met rust gelaten.

De door u voorgestelde maatregelen zijn voldoende. Tijdens de uitvoering van werkzaamheden is de verstoring marginaal. Het stukje leefgebied dat verdwijnt is niet essentieel voor het voortbestaan van de populatie rugstreeppad. Er zijn voor de rugstreeppad naar verwachting voldoende uitwijkmogelijkheden in de nabije omgeving, zowel ten aanzien van landhabitat als voortplantingswater.

Om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de rugstreeppad te waarborgen dient u ook onderstaande maatregelen uit te voeren:

- De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van deskundigen op het gebied van de rugstreeppad.
- U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin alle voorwaarden en alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerende op de bouw- of projectlocatie, dienen hiervan op de hoogte gesteld te worden.

Door het uitvoeren van bovenstaande maatregelen wordt voorkomen dat er verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet overtreden worden. De functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van rugstreeppad komt niet in het geding. Een ontheffing is dan ook niet nodig.

Zorgplicht

Voor alle soorten geldt de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde diersoorten en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te voorkomen.

Vogels

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied.

Dienst Regelingen

Datum

30 december 2011

Onze referentie

aanvraagnummer
FF/75C/2011/0284

Ik wijs u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voorts wijs ik u erop dat verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken jaarrond zijn beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke verblijfplaatsen is te allen tijde een ontheffing vereist.

Dienst Regelingen

Datum
30 december 2011

Onze referentie
aanvraagnummer
FF/75C/2011/0284

Besluit

Gelet op het voorgaande wijs ik uw aanvraag voor een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet af.

Conclusie

Dit houdt in dat het toegestaan is bovenstaande werkzaamheden zonder ontheffing uit te voeren, mits de in dit besluit genoemde maatregelen worden uitgevoerd.

Dit besluit geldt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven. U dient direct contact op te nemen met Dienst Regelingen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als beoordeeld bij dit besluit noodzakelijk zijn. Als u de maatregelen zoals genoemd in dit besluit niet uitvoert, heeft u (mogelijk) toch ontheffing van de Flora- en faunawet nodig.

Als u toch een ontheffing nodig heeft voor een soort die genoemd is op bijlage IV van de Habitatrichtlijn dient u voor het verkrijgen van deze ontheffing voor het project een belang, genoemd in de Habitatrichtlijn, aan te tonen. Indien dit belang niet kan worden aangetoond, wordt de aanvraag afgewezen en mag u het project niet uitvoeren. De belangen genoemd in de Habitatrichtlijn zijn:

- Bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats.
- De volksgezondheid, de openbare veiligheid.
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Daarnaast wijs ik u erop dat als u afwijkt van de maatregelen zoals genoemd in dit besluit, zonder ontheffing of goedkeuring aan te vragen, u zeer waarschijnlijk in overtreding bent van de Flora- en faunawet. Ik kan dan door bestuursrechtelijke dwang toe te passen de strijdige situatie alsnog beëindigen. Dat kan betekenen dat een last onder dwangsom wordt opgelegd, of dat bestuursdwang wordt toegepast. Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd. Dit kan in uw geval betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Flora- en faunawet bepaalde.

Wanneer u al leges heeft betaald dan betalen wij u deze zo spoedig mogelijk terug.

Dienst Regelingen

Bezwaar

Datum

30 december 2011

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief een bezwaarschrift indienen. Stuur het ondertekende bezwaarschrift naar Dienst Regelingen, afdeling Recht en Rechtsbescherming, Postbus 20401, 2500 EK Den Haag.

Onze referentie

aanvraagnummer

FF/75C/2011/0284

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval het aanvraagnummer FF/75C/2011/0284 en de datum van de beslissing.

Op onze internetsite www.drloket.nl/bezwaar vindt u meer belangrijke informatie over het indienen van een bezwaarschrift.

Met vriendelijke groet,

De Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
namens deze

mr. K. de Jonge
Teammanager Vergunningen